

Bílá kniha terciárního vzdělávání

**Potřebujeme novou
Bílou knihu?**

18. 9. 2007

Aleš Vlček

Potřebujeme novou BK?

Potřebujeme nějaké změny v terciárním vzdělávání? PROČ?

Plní terciární vzdělávání v ČR své základní cíle efektivně a hospodárně?

Jsou požadavky společnosti/státu a aktérů/stakeholderů jasně formulovány?

Jsou prostředky státu/daňových poplatníků do terciárního vzdělávání investovány dobře?

Širší kontext ...

ČR tvoří v rámci EU-25 poměrně vysoký HDP (74 %), při nižší úrovni produktivity práce (53 %), za cenu extrémně vysoké energetické náročnosti výroby (426 %).

ČR zaostává ve výdajích do oblasti vzdělávání (84 %), ale zejména do oblasti VaV (66 %) (NSRR).

Nedostatek kvalifikované pracovní síly, tlak na její cenu .

Co je ve skutečnosti BK?

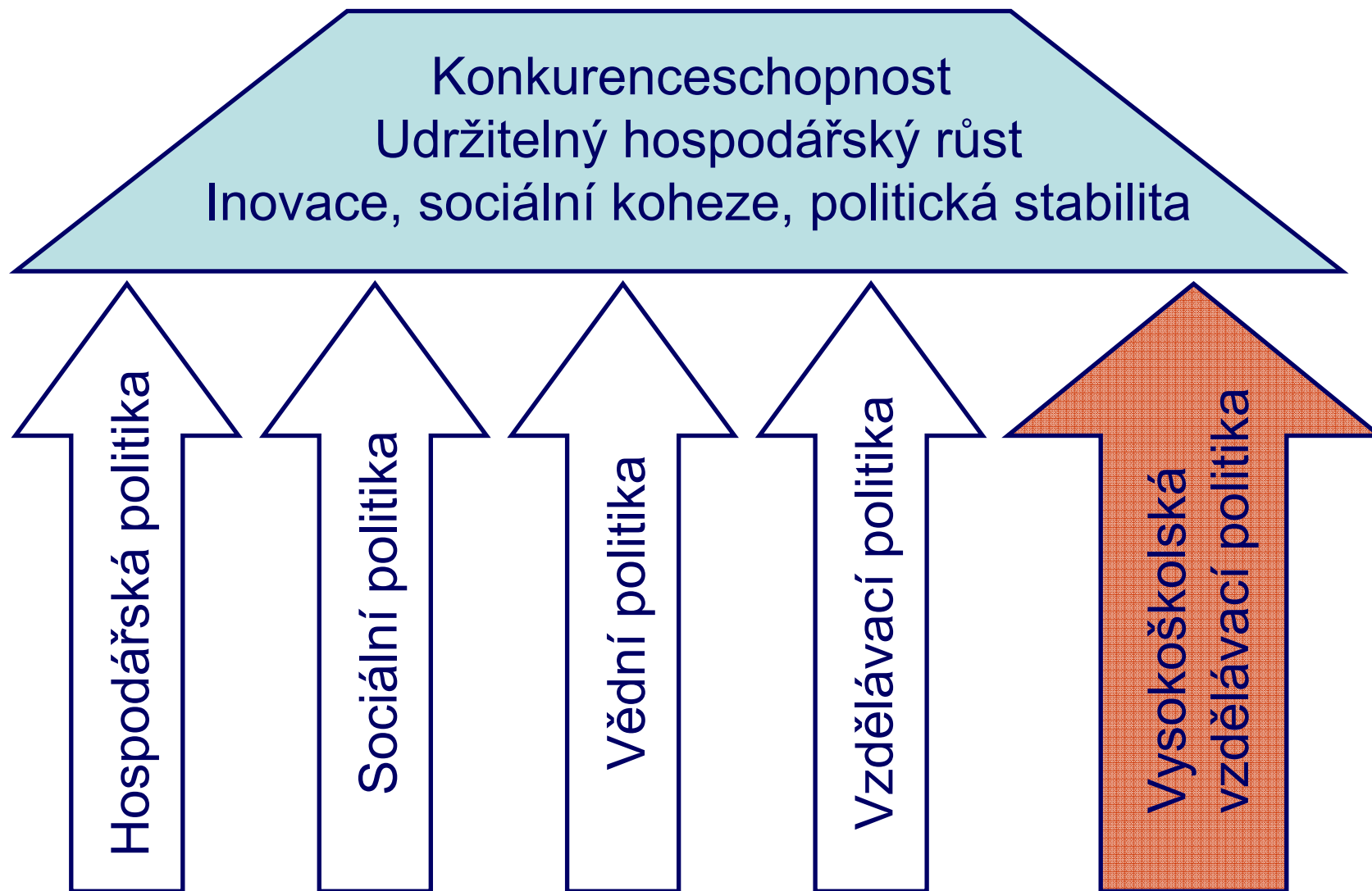
**Projekt BK je hledání odpovědí na otázky:
Diskuse s poskytovateli, ale především s
ostatními aktéry/stakeholdery.**

**Formulace - co očekává společnost od VŠ a
VOŠ, nikoliv co chtějí VŠ a VOŠ od
státu.**

**Koncepční základ (očekávání, směry, cíle)
pro další nutné změny – legislativní atd.**

**Spojení vysokoškolské vzdělávací politiky
se strategickým směřováním ČR.**

Strategické směřování ??

Co jsme dosáhli ...

**Úspěšný nárůst počtu studentů
VŠ 1989/90 - 112 980 → 2006/7 - 325 541.**

**Diverzifikace studijních programů –
Ba/Ma/Ph.D. – premianti Bologna
process.**

Pokračuje poptávka po studiu.

**Špičkoví studenti se uplatňují na
prestižních vysokých školách.**

Nadějní mladí vědci.

Ale ...

Trh práce není dostatečně saturován některými absolventy (kvalita??).

Všechny instituce chtějí dělat všechno (vědu, profesní bakaláře atd.).

Nevhodný poměr mezi absolventy profesně orientovanými a „vědeckými“.

Nedaří se dostatečně rychle přenést výsledky vědecké práce do praxe.

K tomu ještě ...

Vzdělávací systém jako celek zůstává nadále selektivní – mrhání s talenty.

Instituce zatím nepřitahují významný počet zahraničních studentů – zdroj příjmů a zdroj pracovní síly.

České vysoké školy nepřitahují soukromé zdroje financování.

České vysoké školy nejsou na předních místech hodnocení světových škol.

Závěr / hypotéza ...

System terciárního vzdělávání v současné době neplní optimálně svoji roli v základních cílech vůči společnosti.

Závěr OECD: Od roku 1989 bylo dosaženo dobrých výsledků, ale chce-li česká ekonomika obstát v konkurenci ostatních znalostních společností, musí se kromě jiného změnit i systém terciárního vzdělávání.

Cíle očima stakeholderů

Výuka – absolventi plnící minimální požadavky zaměstnavatelů

VaV – relevantní výsledky výzkumné a vývojové činnosti

Třetí role – rozvoj regionů, tvorba, přenos a aplikace inovačních řešení, spolupráce atd.

Ostatní role – kulturní, sociální, společenská, politická atd.

Jak změnit terciární vzdělávání?

Nástroje

Cíl

Změna struktury systému – obsahová i institucionální diverzifikace, poměr mezi Bc., Mgr., Ph.D. strukturou.

Řízení systému – legislativa, akreditace, proces hodnocení, finanční řízení, vnitřní řízení institucí.

Ostatní systémové nástroje – školné, stipendia, motivační programy, daňové nástroje, SF 2007-13, SŠ, další vzdělávání.

Plnění úkolů vůči společnosti

Tradiční role

Třetí role

Ostatní role

Na co se navazuje?

**Strategické a koncepční dokumenty – např.
Koncepce reformy vysokého školství, Aktualizace
dlouhodobého záměru pro 2008**

- 1. Thematic Review of Tertiary Education (únor 2006)**
- 2. Country note (listopad 2006)**

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/oecd>

- 3. Seminář "Jak dál?" (ČZU, prosinec 2006)**

<http://www.bologna.msmt.cz/?id=K061213>

- 4. Koncepce reformy terciárního vzdělávání (Vláda,
Koloděje, 7. 3. 2007)**

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/reforma-terciarniho-vzdelavani>

BK – co bylo a co bude?

TEZE – „sonda terénu“, vyhodnocení, identifikace klíčových témat

Seminář září – vysvětlení účelu, diskuse klíčových témat

Říjen – vyhodnocení dotazníků

Prosinec – II. seminář – představení hrubé verze Bílé knihy k diskusi